

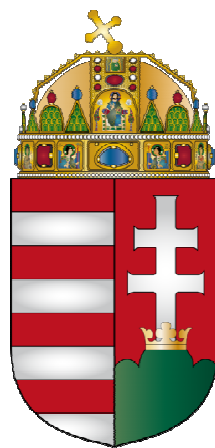

MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR
Agencia Națională a Funcționarilor Publici

Operator de date cu caracter personal, înregistrat la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal sub nr. 5129

DIRECȚIA COMUNICARE ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE
Serviciul Inovație, Relații Internaționale și Proiecte

STUDIU

***Sistemul administrației și funcției publice în
Ungaria***

Adriana Cîrciumaru, șef serviciu, SIRIP

Steluța Spătaru, consilier, SIRIP

București

Ianuarie 2012

Republica Ungară

Capitală: **Budapesta**

Limba oficială: **Maghiară**

Sistem politic: **Republică parlamentară**

Independență: **Decembrie 1000**

Suprafață: **Total 93,030 km² (locul 109)**

Populație: **Estimare 10.020.000 (locul 79)**

Ungaria a devenit stat membru al UE la **1 mai 2004**, iar din 23 decembrie 2007, este membru în spațiul Schengen, și face parte din NATO din anul 1999. Împreună cu Polonia, Slovacia și Republica Cehă, formează așa-numitul grup de la Vișegrad .

Forma de stat a Ungariei este republică. Președintele Ungariei este ales o dată la 5 ani. Funcția președintelui este reprezentativă, însă el desemnează premierul, ales ulterior de către Parlament. Prim-ministrul numește miniștrii și desemnează Guvernul. Primul ministru stabilește direcția strategică a activităților Guvernului, coordonează activitățile membrilor Guvernului, monitorizează funcționarea Guvernului și stadiul punerii în aplicare a programului de guvernare.

Parlamentul Ungariei este ales la 4 ani și are o **singură cameră**, formată din **386 de membri**. Parlamentul inițiază legi care trebuie să corespundă constituției ungare, fiind aprobate apoi de către președinte. În cazul în care o lege nu respectă constituția, președintele are dreptul să anuleze legea inițiată de parlament, prin tribunalul constituțional.

Constituirea Republicii Ungare are la bază principiul democratic al separării puterilor în stat:

- **puterea legislativă - Parlamentul,**
- **puterea executivă - Guvernul**
- **puterea judiciară – Curtea de Justiție**

Ungaria este împărțită în **19 județe (megye)** și **23 municipii** iar capitala este **Budapesta**.

Administrația publică

Ministerul Administrației Publice și Justiției este responsabil de punerea în practică a activității guvernamentale ce vizează dezvoltarea administrației publice centrale și locale, cât și de elaborarea politicilor ce vizează administrația publică.

Funcția publică este reglementată prin:

- **Actul XXIII/1992 privind statutul legal al funcționarilor publici**
- **Amendamentul din 2001 la Actul XXIII/1992 privind statutul legal al funcționarilor publici**

Pentru o mai bună conformare cu prevederile constituționale, amendamentul pune accent pe buna pregătire profesională a funcționarilor publici cât și pe conduita etică a acestora iar, din anul 2001, reduce aria de cuprindere a funcției publice. Statutul de funcționar public se aplică doar celor care se ocupă de problemele unei autorități publice în calitate de experți sau factori de decizie. Amendamentul din 2001 stipulează faptul că doar oficialii încadrați în clasa I și II primesc statutul de funcționar public și se supun legii privind funcția publică.

În Ungaria, reglementarea statutului juridic al angajaților din sectorul public nu este uniformă, reglementari juridice diferite fiind aplicabile personalului diferitelor organisme și instituții.

Prevederile Codului Muncii se aplică celor angajați în cadrul autorităților publice și cărora nu li se aplică statutul de funcționar public.

Funcționarul public

Funcționarii publici trebuie să își îndeplinească atribuțiile cu respectarea interesului public, în conformitate cu reglementările legale și cu decizia corpului de control, imparțial și corect, în conformitate cu normele de administrare. Funcționarii publici trebuie să acționeze, la ordinele superiorilor lor, cu excepția cazurilor în care astfel de ordine sunt împotriva legii, putându-și exprima în scris dezacordul față de o decizie a superiorilor.

Funcționarul public poate deține o funcție de conducere sau de execuție în cadrul unei autorități publice, se ocupă de probleme din sfera administrativă, emite documente, în baza autorității desemnate, participă în calitate de expert la toate acțiunile ce i-au fost însărcinate. De asemenea, supervizează toate activitățile și se asigură de atingerea obiectivelor propuse de către autoritatea pe care o reprezintă, îndeplinește sarcinile prevăzute în fișa de post sau pe cele desemnate de superiorul său în conformitate cu prevederile legale.

Funcționarul public debutant este acela care este angajat, imediat după terminarea studiilor, pentru prima dată într-o funcție publică.

Angajarea în funcția publică

Într-o funcție publică pot fi angajați cetățenii maghiari care nu au antecedente penale și care au absolvit cel puțin liceul.

Legea prevede un sistem de carieră pe termen lung, în funcție de calificările sale. Remunerarea funcționarilor publici este determinată pe baza grilei de salarizare a remunerațiilor, care reflectă timpul petrecut în serviciul public și calificările sale. Evaluarea performanței ce permite remunerații diferențiate, este bazată pe obiectivele și cerințele de performanță stabilite anual de către angajator.

Recrutarea este coordonată în diferite moduri, în funcție de poziția ce urmează a fi ocupată. Prin lege sunt stabilite cerințele pentru a putea accede într-o funcție publică. Anunțul privind postul vacant este publicat cu 15 zile înainte de începerea înscrierilor.

La nivelul instituției organizatoare se crează comisia de examinare alcătuită din cel puțin trei membri. Autoritatea angajatoare trebuie să comunice aplicantului rezultatul examinării. Numirea pe post se face doar în cazul în care aplicantul a fost declarat admis în urma examinării și întrunește condițiile specificate în anunț. Angajarea într-o funcție publică se face pe perioadă nedeterminată sau pe perioadă determinată pentru îndeplinirea unor sarcini specifice.

În cazul funcțiilor publice de conducere anunțul public este obligatoriu și este urmat de o examinare. Autoritatea angajatoare va întruni un comitet pentru selecție. Toți cei care îndeplinesc cerințele de participare stabilite prin lege, pot aplica în urma anunțului făcut de instituție.

Perioada de probă este de maxim 6 luni și este stabilită de fiecare autoritate în parte. Cei numiți în funcție (*trainee*) au obligația de a urma un an de pregătire și să treacă o examinare de bază în domeniul administrației publice. După această examinare vor putea debuta în cariera de funcționar public în categoria *drafter* (pentru cei cu studii universitare) și *clerk* (pentru cei cu studii medii).

Raporturile de muncă se pot modifica prin acord reciproc. Consimțământul funcționarului public nu trebuie cerut în anumite cazuri.

Remunerarea funcționarului public se face în funcție de nivelul studiilor și vechimea în funcția publică.

Formarea continuă și reconversia profesională a funcționarilor sunt o prioritate a Guvernului. Programele de formare obligatorii pentru funcționarii publici sunt stabilite pe baza planurilor anuale de formare profesională.

Înalții funcționari publici

Înalții funcționari publici au rolul de a îmbunătăți eficiența administrației publice și de a pune în aplicare măsurile guvernului în ce privește serviciile publice. Înalții funcționari publici reprezintă elita profesionistă capabilă de a gândi în perspectivă și eficient, întrucât aceștia beneficiază de calificări profesionale și o vastă experiență în probleme administrative, economice și sociale.

Institutul Național de Administrație Publică

Începând cu anul 2011 Institutul Național de Administrație Publică (NIPA), ce își desfășoară activitatea în subordinea Ministrului Administrației Publice și Justiției din Ungaria, a devenit succesorul legal al Centrului Guvernamental pentru Administrația Publică și Resurse Umane. Misiunea Institutului este de a asigura reînnoirea profesională a administrației publice și îmbunătățirea politicilor de resurse umane.

Institutul sprijină structurile administrației publice centrale în implementarea unor soluții inovative și este responsabil pentru elaborarea de politici, strategii și propuneri de acte normative specifice.

De asemenea, Institutul este responsabil de organizarea sistemului de pregătire profesională pentru funcționarii publici și oferă programe de pregătire NIPA oferă asistență instituțiilor publice de la nivel central și colaborează cu organizațiile internaționale în domeniul managementului resurselor umane.

NIPA acționează ca un centru de recrutare și selecție pentru organele administrației publice, asigurând gestionarea unei baze de date pentru recrutarea personalului din administrația publică, oferă sprijin metodologic în ce privește desfășurarea activităților din domeniul resurselor umane în cadrul autorităților publice. Stabilește criteriile de evaluare a activității funcționarilor publici.

Formare continuă

Portofoliul de programe acoperă întreaga arie de competențe generale și speciale oferind:

- Programe de formare profesională (drept și administrație, legislație, buget, finanțe, fonduri UE, achiziții publice, resurse umane)
- Competență și dezvoltare organizațională
- IT și cursuri de limbi străine
- Cursuri e-learning

Training pentru managerii din administrația publică cu accent pe dezvoltarea abilităților manageriale.

Grup țintă: Funcționari publici de conducere cu experiență de mai mult de 5 ani.

Programe de formare: Management strategic, Management de proiect, Tehnici de negociere

Grup țintă: Funcționari publici de conducere cu experiență de mai puțin de 5 ani

Programe de formare: Personalitatea managerului, Comunicare managerială, Managementul conflictelor, Stil managerial, Team building, Cooperare, Tehnici de negociere

Referințe:

<http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/NISPAcee/UNPAN012621.pdf>

<http://www1.worldbank.org/publicsector/civilservice/rsHungary.pdf>

<http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/un/unpan023215.pdf>

<http://www.dgap.gov.pt/media/0601010000/austria/Structure%20of%20the%20Civil.pdf>

http://kgk.bmf.hu/system/files/7_Karoliny_Poor.pdf

<http://www.kormany.hu/en/ministry-of-public-administration-and-justice/organisation>

<http://www.nki.gov.hu/en/about-us>